

KONUK EDITÖRDEN**Ontolojik Temelden Küresel Baskılara: Aile Kurumunun
Krizine Yönelik Bir Değerlendirme****Prof. Dr. Saffet KÖSE**

Ülkemizde 2025, "Aile Yılı" olarak ilan edildi. Bu gelişme, aileye verilen değeri göstermesi yanında bir arayışı da ifade etmektedir. Günümüzde dünya genelinde aile kurumunun derin bir kriz içinde olduğu görülmektedir ve sürecin etkilerini hissetmeyen neredeyse kimse kalmamıştır. Bu sarsıntının arka planında iki temel dinamik dikkat çekmektedir; birincisi, insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olan aile kurumunun, modernitenin dayattığı hızlı ve köklü değişimlere direnememesidir. Başka bir deyişle, modern dönüşümlerin ailenin ontolojik temellerini aşındıran bir etki yaratmasıdır. Geleneksel değerlerin ve yapısal rollerin bu değişim karşısında zayıflaması, aileyi hem işlev hem de anlam bakımından dönüşmeye zorlamıştır. Dönüşüm ise toplumun temelini sarsacak niteliktedir. İkincisi ise, maddi gücü ve küresel ölçekteki etkisi son derece yüksek olan küçük fakat etkili bir azınlığın, bilinçli veya dolaylı biçimde aile kurumunu hedef alan yıkıcı söylem ve uygulamalarıdır. Bu kesimin medya, kültür endüstrisinin diğer bileşenleri, politika ve tüketim alışkanlıkları aracılığıyla empoze ettiği yaşam tarzları ve değerler, aile yapısını aşındırıcı ve toplumsal çözülme hızlandırıcı bir nitelik taşımaktadır. Bu iki süreç, sadece aile kurumunu değil, onun üzerinden insanlığın geleceğini, toplumsal bütünlüğü ve kültürel sürekliliği tehdit eden bir boyuta evrilmiştir. Dolayısıyla günümüzde aileyi koruma ve güçlendirme çabası, yalnızca bir sosyolojik bir çaba değil, aynı zamanda insanlığın varoluşsal devamlılığı açısından da hayati bir gereklilik hâline gelmiştir. Tüm bu gelişmeler, evliliğe olan ilginin azalmasına, evlilik yaşının yükselmesine, boşanmaların yaygınlaşmasına ve yalnızlığın kaygı verici boyutlara ulaşmasına yol açmaktadır. Özellikle refah düzeyi yüksek ülkelerde veya toplumsal kesimlerde evlilik ve çocuk, konforlu yaşamın önünde bir engel olarak görülürken; ekonomik açıdan zayıf ülkelerde ise geçim kaygısı, aile kurumunu devletlerin bekasını olumsuz etkileyecek ölçüde zayıflatmış görünmektedir. Öte yandan geleneksel kadınlık-erkeklik normları ve rolleri üzerindeki oynamaların çözümlenememiş olması da aile üzerinde başka bir etkiye sahiptir. Bu bağlamda California ve Harvard Üniversitelerinde uzun süre nöro-psikiyatrist olarak çalışan ve klinik bulguları, bilimsel araştırmaları ve mahrem ortamda dinlediği binlerce hastadan edindiği tecrübi bilgiler sonunda Louann Brizendine bir uyarıda bulunmaktadır. Ona göre cinsiyet, hormonlara bağlı bir yaratılış gerçekliğidir ve veridir. Dolayısıyla cinsiyet kayıplı insanlığın kayıptır. Brizendine'e göre kadınların erkek rollerine özenmek yerine kendi biyolojilerini anlamalarının hayatlarını planlamada daha çok katkıya sahip olacaktır.¹

Philip Zimbardo gibi bazı psikologlar, toplumsal düzeyde dişil alanın genişlemesi ve kadın-erkek arasındaki güç dengesinin kadınlar lehine değişmesinin, evlilik önünde yeni engeller oluşturduğuna dikkat çekmektedir. Bu yaklaşım, özellikle kadınların kendileriyle eşdeğer güç ve statüye sahip erkekleri bulmakta zorlanmalarını; erkeklerin ise kadınların güçlenmesini kendi "erkeklik iktidarlarına" bir tehdit olarak algılayarak evlilikten uzak durmalarını, evlilik kurumunun zayıflamasına yol açan dinamikler arasında göstermektedir.² Bunun gibi sorunlar, esasen toplumsal zihniyet dönüşümünün yarattığı bir dizi yeni gerilim ve beklentiden beslenmektedir.

FROM THE GUEST EDITOR**From Ontological Foundation to Global Pressures: An
Assessment of the Crisis of the Family Institution****Saffet KÖSE, PhD. Prof.**

In our country, 2025 has been declared the "Year of Family." This development not only demonstrates the value attributed to the family but also reflects a search for meaning. Today, it is widely recognized that the family institution is in a deep global crisis, and its effects are felt by almost everyone. Two fundamental dynamics stand out behind this turbulence: first, the family institution, as old as human history itself, has struggled to withstand the rapid and radical changes imposed by modernity. In other words, modern transformations have eroded the ontological foundations of the family. The weakening of traditional values and structural roles in the face of these changes has compelled the family to undergo transformations in both function and meaning—transformations that shake the very foundation of society. Second, a small but influential minority with immense financial power and global influence has consciously or indirectly targeted the family institution through destructive rhetoric and practices. The lifestyles and values imposed by this group through media, cultural industries, politics, and consumption habits undermine family structures and accelerate social disintegration. These two processes have evolved into a dimension that threatens not only the family but also humanity's future, social cohesion, and cultural continuity. Thus, efforts to protect and strengthen the family today are not merely sociological but an existential necessity for the continuity of humanity. All these developments have led to declining interest in marriage, an increase in marriage age, a rise in divorce rates, and loneliness reaching alarming levels. Particularly in more affluent countries or social groups, marriage and children are often seen as obstacles to a comfortable lifestyle, while in economically weaker countries, financial hardship has weakened the family institution to the extent of threatening state stability. Furthermore, unresolved shifts in traditional gender norms and roles also exert pressure on the family. In this context, Louann Brizendine—who worked for many years as a neuropsychiatrist at the University of California and Harvard University and who bases her warnings on clinical findings, scientific research, and insights gained from thousands of patients—points out that gender is a biological reality determined by hormones and given by creation. Therefore, the loss of gender is, in her words, a loss of humanity itself. According to Brizendine, women will benefit more by understanding their own biology rather than aspiring to take on male roles.¹

Psychologists such as Philip Zimbardo have also argued that the expansion of the feminine sphere and the shift of the power balance between men and women in favor of women create new obstacles to marriage. This view suggests that women struggle to find men of equal power and status, while men perceive women's empowerment as a threat to their "male authority," leading to avoidance of marriage and weakening of the institution.² Such problems feed off the new tensions and expectations brought about by broader social mindset transformations.

¹ *The Female Brain*, New York 2006, s. 6, 8, 12, 13, 25, 27, 36-37, 152, 161-163; *The Male Brain*, New York 2011, s. 26-28, 35-37, 40-46, 65, 117-118, 126-129.

² Philip Zimbardo-Nikita D. Coulombe, *Man Disconnected, How Technology has Sabotaged What it Means to be Male*, London 2015.

Bunun dışında özellikle geleneksel aileyi hedef alan ve aile kurumunu yıkmayı amaçlayan azgın bir küresel kesim de ortaya çıkmıştır. Aile kurumuna yönelik küresel düzeydeki bu dönüşüm ve baskılar, çeşitli uluslararası fon kaynakları ve güçlü sermaye çevreleri tarafından da desteklenmektedir. Bu çerçevede, “ailesiz toplum” ideali, nikâhsız cinsel yaşamın normalleştirilmesi, cinsiyetsiz insan kurgusu, cinsel yönelim özgürlüğü adı altında evliliğin çeşitlendirilmesi ve doğal kabul edilen tercihlerin dışında kalan yaşam biçimlerinin meşrulaştırılması gibi girişimler öne çıkmaktadır. Cinsiyet disforisi, toplumsal cinsiyet eşitliği ideolojisi üzerinden kadınlık ve erkeklik normlarının bilinçli şekilde dönüştürülmesi ve rol karmaşasının teşvik edilmesi gibi projeler, İslâm ülkeleri dâhil birçok devletin eğitim ve öğretim programlarına girmiştir. Özellikle heteroseksüel ilişkiye dayalı geleneksel ve doğal aile modeline karşılık, modern eşcinsel birlikteliklerin Batı ülkelerinin pek çoğunda evlilik kapsamına alınarak yasallaştırılması bu sürecin en görünür örneklerinden biri olmuştur.

Aile, ilk insanla başlayan en eski insanlık kurumudur ve kendine özgü doğal yasaları vardır. Günümüzde yaşanan sıkıntılar aile kurumunun geçmişten gelen doğal yapısını örselemektedir. Aile, doğum ile başlayan bir süreçtir. Çocuk bir aileye doğar, anne-babaya ihtiyacı vardır. Bununla birlikte anne-babalığı öğrenirken diğer taraftan ailenin değerini de anlamaktadır. Dolayısıyla geleneksel modelde ailenin merkezinde ev vardır. Ev, sıcak bir yuva ortamıdır. Bu ortamı oluşturan *merhamet*, *meveddet* ve *sekinettir* (Rûm Suresi, 30/21). Evin bu üç unsurdan oluşan değerleri doğan çocuğu yoğurur, hayata o gözlükten bakar. Merhamet, yatay bir ilişkiyi ifade eder ve rikkat (kalp inceliğinden doğan incitmezlik) ve ihsandan (iyiliği merkeze alan bir yaşam biçimi) oluşan iki unsuru vardır. Bundan meveddet doğar. O da sürekliliğe sahip ve karşılıksız olan sevgi demektir. Bundan da sekinet doğar. O da huzur ve dinginlik demektir. Bu sebeple ailenin yaşadığı mekâna aynı kökten gelen “mesken” denilmiştir ki huzur yuvası demektir. Bugünün dünyasında evin iki açıdan kaybı söz konusudur. Birincisi evde baba-anne yokluğudur. Bu, babalık-annelik sorununun yaşadığının ifadesidir. Antony Giddens, Philip Zimbardo, David Blankenhorn, Shafeeq Ameen, Nevzat Tarhan gibi bilim insanları, bugünün dünyasında aile fertleri ve toplum açısından en ciddi sorunun, “babalığın ölümü ve anneden yoksunluk sendromunu” olduğunu belirtirler. Bununla erkeklerin çocuklarına babalık, kadınların annelik yapmadığını kastederler ve bunun olumsuz sonuçlarının aileye ve topluma çok ciddi şekilde psikolojik ve sosyal sorun olarak döndüğünü ifade ederler. Yapılan araştırmalarda psikososyal sorunların büyük bölümünün bundan kaynaklandığına vurgu yapılmaktadır.³ Çünkü çocuğa aile geleneğine bağlı kültür nakledilmeyince kurum ile insan arasında bir kopukluk oluşmakta ve bir boşluk doğmaktadır. Dolayısıyla anne ve babanın ilgisizliği, hem aile kurma hem de kurulan ailenin sağlıklı bir şekilde devam etmesi önünde önemli bir engel oluşturmakta; aynı zamanda aile içi ve toplumsal sorunların başlıca kaynaklarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

In addition, a particularly aggressive global faction has emerged that openly targets and seeks to dismantle the traditional family. These global pressures on the family are often supported by international funding and powerful financial circles. Within this framework, certain initiatives stand out: the promotion of a “society without families,” the normalization of extramarital sexual life, the creation of a “genderless” human, the diversification of marriage under the banner of sexual orientation freedom, and the legitimization of lifestyles outside of natural norms. Projects such as gender dysphoria, the redefinition of femininity and masculinity under the ideology of gender equality, and the encouragement of role confusion have found their way into the educational programs of many countries, including Islamic nations. One of the most visible outcomes of this process is the legalization of same-sex partnerships as marriages in many Western countries, in opposition to the traditional heterosexual family model.

The family is the oldest human institution, originating with the first human being, and it has its own natural laws. The difficulties experienced today undermine the natural structure of the family that has been inherited from the past. Family begins with birth: a child is born into a family and needs parents. At the same time, while learning to be a mother or father, parents also come to understand the value of family. Therefore, in the traditional model, the home is at the center of family life. The home is a warm and protective space. It is built upon three values: *mercy, affection, and tranquility* (Qur’an, Surah al-Rum, 30:21). These three values shape the child and determine the way they view life. Mercy (*merhameh*) expresses a horizontal relationship and is composed of two elements: *rikkat* (a delicacy of the heart that avoids causing harm) and *ihsan* (a way of life centered on kindness). From mercy emerges affection (*Mawaddah*), which means love that is enduring and unconditional. From affection arises tranquility (*sakinah*), which means peace and serenity. For this reason, the dwelling of a family is called *mesken* in Turkish—a word derived from *sakinah*—meaning a house of peace. In today’s world, however, the home is facing loss in two respects. The first is the absence of the father and the mother in their roles. This expresses the problem of fatherhood and motherhood. Scholars such as Anthony Giddens, Philip Zimbardo, David Blankenhorn, Shafeeq Ameen, and Nevzat Tarhan emphasize that the most serious problem today, both for families and for society, is the “death of fatherhood” and the “syndrome of maternal deprivation.” By this, they mean that men are not fulfilling their role as fathers and women are not fulfilling their role as mothers—and that the negative consequences of this return to families and society in the form of severe psychological and social problems. Research highlights that a large portion of psychosocial issues stem from this situation.³ When children do not receive cultural transmission rooted in family tradition, a disconnection arises between individuals and institutions, creating a void. Consequently, parental neglect becomes a significant obstacle both to forming a family and to ensuring the healthy continuation of existing families; at the same time, it stands out as one of the main sources of both intra-family and societal problems.

³ David Blankenhorn, *Fatherless America: Confronting Our Most Urgent Social Problem*, New York 1995; Shafeeq Ameen, *A Message to a Fatherless Generation: The Devastating Consequences of Absent Fathers in the Lives of Boys*, Middletown 2024.

Erkeklerin babalık, kadınların annelik yapmamlarının arkasında modern iş yaşamının getirdiği yoğunluk ve zaman baskısı vardır. Günümüzde ebeveynler sabah işe, çocuklar ise anaokulu ve kreşlere gitmekte; akşam evlerine döndüklerinde ise nitelikli zaman geçirme imkânı bulamamaktadırlar. Ayrıca anneler-babalar çocukları ile ilgilenen öğretmenlere güvenlerinin rahatlığı içinde olmaları da vazifelerini ihmalde etkili olmaktadır. Oysa ailenin ve evin yerini öğretmen ve soğuk ilişkilerin örgülediği resmi kurum olan okulların doldurması mümkün değildir. Babanın temel görevi, çocuğunun sınırlarını belirlemek, hayatın belli kısıtlılıklar içinde yaşanacağını öğretmek, kabiliyetleri doğrultusunda ona bir meslek kazandırmak ve aynı zamanda dini değerleri ile ahlaki ilkeleri içselleştirmesini sağlayarak hayata hazırlamaktır. Bu, babanın velayet sorumluluğunun doğal bir gereğidir. Annenin en temel görevi ise çocuğa şefkat aktarmaktır; bu şefkat, çocuk için adeta hayati bir enerjidir. Çocuğun bu şefkati anneden ya da onun yerine geçen bir kadın figüründen alabildiğine dair bilimsel bulgular mevcuttur. Psikiyatr Nevzat Tarhan da bir çocuk için en temel depresyon nedenlerinden birinin “ana kucağından mahrumiyet” olduğunu özellikle vurgulamaktadır. David Blankenhorn, *Fatherless America* adlı kitabında, erkek ve kadınlara profesyonel babalık ve annelik becerileri kazandırmanın modern iş hayatının yol açtığı dağınıklık ve aile içi sorunlara önemli bir çözüm olabileceğini vurgulamaktadır.

Bununla birlikte, evin geleneksel işlevlerini kaybetmesi de aile kurumunu olumsuz yönde etkileyen unsurlardan biridir. William Ogburn’un tespitine göre, modern iş hayatı ortaya çıkmadan önce aile, ev içinde ekonomik ve üretken düzeni sağlamakta, koruyucu rol üstlenmekte, eğitici işlevini yerine getirmekte, dinsel etkinliklerin merkezinde bulunmakta, eğlence ve dinlenme faaliyetlerini organize etmekte ve statü belirleyici bir konuma sahip olmaktadır. Günümüzde bu işlevlerin ya tamamen ortadan kalktığı ya da ciddi ölçüde azaldığı görülmektedir. Artık bu rollerin çoğunu bürokrasi, okul, iş dünyası, sosyal ve dini gruplar, arkadaş çevreleri ve günümüzde sosyal medya mecraları gibi aile dışı kurumlar üstlenmektedir. Elbette klasik ev içi düzenin bütünüyle geri gelmesi mümkün görünmemektedir; ancak modern dünyanın dayattığı yeni yaşam biçimi ile ev ve aile kurumunun uyumunu sağlamak hâlâ mümkündür. Bu noktada özellikle aile fertlerinin birbirlerine gösterdikleri ilgi, aile içindeki rollerin ve statülerin sağlıklı bir şekilde işletilmesi ve en önemlisi duygusal bağların güçlü tutulması hayati önem taşımaktadır.

Aile sosyolojik olarak toplumun örgütlenme modeli kabul edilir. Dolayısıyla toplumun en büyük ve en kapsamlı organizasyonu olan devlet aile üzerinden, onun yapı taşlarını ya da hücrelerini oluşturan aile de devlet üzerinden tanımlanır. Her iki yapının da bazı benzerliklerini şöyle ifade edebiliriz:⁴ Devlet, vatan üzerinde; aile, mesken içindedir. Her ikisi de güven ve huzuru anlatır. Devlet ve aile huzur ve güven sağlayan vazgeçilmez iki ana yapıdır. Aile içi ilişkilerin kurucu kavramı “sıla”dır. Yakından uzağa doğru yakınları ile ilişkisini kesen bir hadiste ifade edildiği üzere Allah ile ilişkisini kesmiştir. Gurbette vatanın adı da “sıla”dır ve ondan ayrı düşmenin yakıcı hasreti her dem sinededir. Sıla, anne-baba ve yakınların yaşadığı vatandır. Dolayısıyla aile vatandır, vatan ailedir. Aile içindeki anne-baba, amca-dayı, hala-teyze, kardeş gibi statüler toplumda da mahabbete dayalı statülerdir.

Behind the decline of fatherhood and motherhood lies the intensity and time pressure brought about by modern working life. Today, parents leave for work in the morning, while children go to daycare or kindergarten; when they return home in the evening, they have little opportunity to spend quality time together. Moreover, parents’ trust in the teachers who look after their children also contributes to their neglect of parental responsibilities. Yet schools—formal institutions shaped by structured and impersonal relationships—cannot replace the role of the family and the warmth of the home. The father’s primary duty is to set boundaries for the child, teach that life must be lived within certain limitations, guide them toward a profession in line with their abilities, and, at the same time, prepare them for life by helping them internalize religious values and moral principles. This is a natural requirement of the father’s responsibility of guardianship. The mother’s most essential duty is to convey compassion to the child—compassion that functions almost like vital energy. Scientific findings confirm that a child can receive this compassion from the mother or from a maternal figure who substitutes for her. Psychiatrist Nevzat Tarhan also stresses that one of the leading causes of depression in children is “deprivation of maternal affection.” Similarly, in his book *Fatherless America*, David Blankenhorn emphasizes that equipping men and women with professional parenting skills could be an important solution to the disintegration and family problems caused by the pressures of modern working life.

At the same time, the loss of the traditional functions of the home is another factor that negatively affects the institution of family. According to William Ogburn’s observation, before the emergence of modern working life, the family maintained the economic and productive order within the household, assumed a protective role, fulfilled educational functions, stood at the center of religious activities, organized leisure and recreational pursuits, and held a status-defining position. Today, however, most of these functions have either completely disappeared or significantly diminished. Many of these roles are now undertaken by institutions outside the family—such as bureaucracy, schools, the business world, social and religious groups, circles of friends, and, more recently, social media platforms. Of course, it seems unlikely that the classical household order will ever fully return. Yet it is still possible to harmonize the home and the family institution with the new lifestyle imposed by the modern world. At this point, the attention family members show to one another, the healthy functioning of roles and statuses within the household, and—most importantly—the preservation of strong emotional bonds are of vital importance.

Sociologically, the family is regarded as the organizational model of society. Accordingly, the state—as the largest and most comprehensive organization of society—is defined through the family, while the family, whose building blocks or cells constitute society, is also defined through the state. The similarities between these two structures can be expressed as follows:⁴ the state exists within the homeland, while the family exists within the home. Both convey a sense of security and peace. The state and the family are two indispensable primary structures that provide stability and safety. The founding concept of relationships within the family is “sıla” (kinship bond). In a hadith, it is stated that whoever severs ties with close relatives, from the nearest to the more distant, has also severed their relationship with God. In the context of migration, the homeland is also called “sıla”, and the burning longing of separation from it remains ever-present in one’s heart. “Sıla” refers to the land where parents and close relatives live. Therefore, the family is homeland, and the homeland is family. The statuses within the family—such as parents, uncles and aunts, and siblings—are likewise statuses in society founded upon affection (*mahabbah*).

⁴ Saffet Köse, “Medeniyetin Temeli Ailemiz”, Peygamberimiz ve Aile Ahlakı, İstanbul 2025, s. 11-21.

Ailede kadın-erkeğin birbirine elbise (Bakara suresi, 2/187) ve birbirlerini tamamlayıcı (Nisa suresi, 4/34) oluşu aralarındaki eşdeğerliliğe ve birbirlerine ne kadar muhtaç olduklarına işaret eder. Bu karı-kocanın birbirlerinin değerini bilmeleri yönünde bir bilince sahip olmaları gerektiğini de gösterir. Özellikle tarihi süreç içinde Osmanlı topraklarına gelmiş gezginlerin kadına olan saygıyı hayranlıkla anlatmaları pratik değer açısından önemlidir.⁵ Burada anahtar kavram kadın-erkek olarak namusu korumaktır. Saygıyı ve sevgiyi hak ettiren ana kavram namustur. Namus ahde vefa, aldatmaktan kaçınma, emniyeti suistimal etmekten uzak durma... gibi İslam ahlakının ana ilkelerine bağlılıktır.⁶

Devletin ve ailenin gelir giderler açısından belli ilkelere bağlı olarak yönetilmesi gereken bir bütçesi vardır. Bu bütçenin oluşumunda meşruiyet, yönetiminde israf ve savurganlıktan kaçınma esastır. Aksi takdirde yapının mali düzeni bozulur ve dağılmasına sebep olur.

Her iki kurumun komşuları ve onlarla olan ilişkileri vardır. Bu ilişkinin anahtar kavramı da barış içinde yaşamaktır. Hz. Peygamber, insanların en şerlisinin kötülüğünden dolayı komşusunun bulunduğu yeri terk etmesine sebep olan kişi olduğunu haber vermiştir.⁷ Komşular arasında iyi ilişkiler her zaman dayanışmanın ifadesidir. Ehl-i hikmet der ki: "Üzüm asması en yakınındaki ağaca sarılır."

Nihayetinde devlet ve aile, toplumsal düzen içinde belirli bir hiyerarşi çerçevesinde işler. Kurumsal yapılar, varlıklarını sürdürmek için bu hiyerarşik düzenlere dayanmak zorundadır. Ancak ailedeki hiyerarşi, bürokratik kurumlara kıyasla daha esnek bir nitelik taşır; bu esneklik, aileyi hem koruyucu hem de uyum sağlayıcı bir sosyal birim hâline getirir. İşte bu esneklik ve önemi dikkate alarak, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi'nin elinizdeki sayısını tematik olarak aile konusuna ayırması, 2025 Aile Yılı'ndaki etkinliklerle önemli bir sinerji amacına yöneliktir. Bu vesileyle sayıya katkı yapan başta Fakülte Dekanımız Prof. Dr. Derya Özer Kaya olmak üzere editörlerimizi, derginin hazırlanması ve yayımlanmasında emeği geçen tüm ekibi ve yazıları ile katkı veren araştırmacılarımızı tebrik eder; İKÇÜ SBFD'nin Aile Özel Sayısının, aile kurumuna yapacağı katkıların kalıcı olmasını dilerim.

In the family, the Qur'an describes men and women as garments for one another (al-Baqara 2:187) and as complementary to each other (al-Nisa 4:34), indicating their mutual equality and their deep need for one another. This also shows that spouses must cultivate an awareness of each other's worth. Especially during the historical period when travelers visited Ottoman lands, their admiration for the respect shown to women is significant in terms of practical values.⁵ The key concept here, for both men and women, is the protection of chastity (*namus*). The essence of what makes one deserving of respect and love is *namus*, which is tied to core principles of Islamic ethics such as fidelity to one's commitments, avoidance of betrayal, and refraining from abusing trust.⁶

Both the state and the family have budgets that must be managed according to specific principles of income and expenditure. In forming these budgets, legitimacy is essential, and in managing them, wastefulness and extravagance must be avoided. Otherwise, the financial order of the structure collapses, leading to disintegration.

Both institutions also have neighbors and relationships with them, and the guiding principle of these relationships is coexistence in peace. The Prophet Muhammad stated that the worst of people is the one whose evil causes their neighbor to abandon their place of residence.⁷ Good relations with neighbors are always an expression of solidarity. As the wise have said: "The grapevine clings to the tree nearest to it."

Ultimately, both the state and the family operate within a certain hierarchy in the social order. Institutional structures must rely on such hierarchical systems in order to sustain their existence. However, hierarchy within the family is more flexible than in bureaucratic institutions. This flexibility makes the family both a protective and adaptive social unit. In view of this flexibility and its significance, İzmir Kâtip Çelebi University's Faculty of Health Sciences dedicating this issue of its journal to the theme of the family, in synergy with the 2025 Year of the Family, is highly meaningful. On this occasion, I congratulate our Faculty Dean, Prof. Dr. Derya Özer Kaya, the editors, the entire team involved in preparing and publishing the journal, as well as the researchers who contributed with their articles, and I wish for this Family Special Issue of İKÇÜ-SBFD to make lasting contributions to the institution of the family.

⁵ İsmail Hami Danişmend, Garp Menbalarına Göre Eski Türk Seciye ve Ahlakı, İstanbul Yayınevi, s. 33.

⁶ Bk. İsmail Hami Danişmend, s. 17 vd.

⁷ Tirmizi, "Birr", 59.